

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610- **15951109**
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

18 Haziran 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

BURSA MİLLETVEKİLİ
SAYIN YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU'NUN
TBMM 7/33952 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI

7/33952
GK 12

SORULAR

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi tarafından yapılan açıklamada, ağustos ayında 192 işçimizi iş kazalarında kaybettiğimiz, 2025'in ilk sekiz ayında da yaşamını yitiren işçi sayısının bin 359'a ulaştığı vurgulanmıştır. Rapora göre ölüm nedenlerinde ikinci sırada 32 işçi ile yüksekte düşmeler geliyor. Özellikle inşaatlarda iskele, korkuluk, emniyet kemeri gibi en temel önlemler alınmadığı için bu canlarımız gidiyor. Ardından iş yerinde ezilmeler, göçükler, kalp krizleri, elektrik çarpmaları, şiddet olayları geliyor.

Bu kapsamda;

SORU 1- İnşaat sektöründe iş güvenliğiyle ilgili olarak Bakanlığınızca alınmış olan ek tedbirler var mıdır, varsa bunlar nelerdir?

SORU 2- İşyerlerinde yüksekte düşmelerden kaynaklı ölümlerin %66' sının inşaat sektöründe yaşanması, mevcut güvenlik standartlarında bir eksiklik veya yetersizlik olduğunu göstermekte midir?

SORU 3- İnşaat sektöründeki işyerlerinde iskele, korkuluk ve emniyet kemeri zorunluluklarının denetimi için ek tedbirler alınmış mıdır, alındıysa bunlar nelerdir?

CEVAPLAR

4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanunu'nun 2 nci ve Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliği'nin 5 inci maddesi uyarınca Yapı denetim kuruluşlarının denetim sorumluluğunu üstlendiği yapılarda öncelikli görevi söz konusu yapıya ilişkin proje müelliflerince hazırlanan uygulama projelerinin ve hesaplarının, mühendislik ve mimarlık proje düzenleme esaslarına, İmar Kanunu'na, imar planına, imar yönetmeliklerine ve diğer mevzuata, şartname ve standartlara uygunluğunu ve yapının inşa aşamasının da ruhsat ve eki projeler ile mevzuata uygun olarak ilerlediğini kontrol etmektir.

4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanunu'nun "Yapı denetim kuruluşları ve görevleri" başlıklı 2 nci maddesinin (f) bendi uyarınca "İşyerinde, çalışmaların, iş sağlığı ve güvenliği mevzuatına göre düzenlenmesi gereken sağlık güvenlik planına uygun olarak yapıldığını kontrol etmek ve gerekli tedbirlerin alınması için yapı müteahhidini yazılı olarak uyarmak, uyarıya uyulmadığı takdirde durumu ilgili Çalışma ve İş Kurumu il müdürlüğüne bildirmek." hükmü uyarınca yapı denetim kuruluşları iş yerinde çalışmaların sağlık ve güvenlik planına uygun olarak yürütülüp yürütülmediğini kontrol etmek ve gerekli tedbirlerin alınması için yapı müteahhidini uyarmakla yükümlüdür.

Buna göre yapı denetim kuruluşunca öncelikle konuya ilişkin eksikliklerle ilgili yapı müteahhidinin yazılı olarak uyarılması, makul bir süre içerisinde uyarıya uyulmadığı takdirde ise kuruluşça durumun Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne bildirilmesi gerekmektedir.

Söz konusu mevzuat yapım işlerinde 6331 sayılı Kanun'un 6 ncı maddesi uyarınca iş güvenliği uzmanını ve iş yeri hekimini istihdam etmek hususunda işverenin yani yapı müteahhidinin sorumluluğunu değiştirmemektedir.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun 34 üncü maddesinde; *"İnşaat ve tamiratın devamı ve bahçelerin tanzim ve ağaçlandırılması sırasında yolun ve yaya kaldırımlarının, belediye veya valiliklere ve komşulara ait yerlerin işgal edilmemesi ve buralardaki yeraltı ve yerüstü tesislerinin tahrip olunmaması ve bunlara zarar verilmemesi, taşıt ve yayaların gidiş ve gelişinin zorlaştırılmaması, yapı, yol sınırına üç metre ve daha az mesafede yapıldığı takdirde her türlü tehlikeyi önleyecek şekilde yapı önünün tahta perde veya münasip malzeme ile kapatılması ve geceleri aydınlatılması, mecburidir."* hükümleri yer almaktadır.

Bu kapsamda, yapı ruhsatı talep edilen projelerde iş güvenliği başta olmak üzere ilgili tüm mevzuata uyulmasının zorunlu olduğu, inşai faaliyet esnasında mülk sahibi veya inşaatı deruhte eden kişi veya kuruluş tarafından gerekli güvenlik tedbirlerinin alınması gerektiği değerlendirilmektedir.

Yapı Müteahhitlerinin Sınıflandırılması ve Kayıtlarının Tutulması Hakkında Yönetmeliğin 20 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan *"...(b) Yapım işinde ruhsat eki etüt ve projelere veya yıkım işinin yıkım planına aykırı olarak gerçekleştirilen imalâtın can ve mal güvenliğini tehdit etmesi halinde on yıl,... ilgili idarenin teklifi ve İl Müteahhitlik Yetki Belge Komisyonu kararı üzerine iptal edilir."* hükmü kapsamında İdarelerin bildirimine Bakanlığımızca yapı müteahhitleri hakkında yetki belgesi iptal işlemi uygulanabilmektedir.